

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання контрольних робіт з дисципліни
«Соціальна відповідальність»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» заочної форми навчання**

Затверджено
редакційно-видавничою секцією
науково-методичної ради ДДТУ
29.08. 2022 р., протокол № 7

Кам'янське
2022

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу Дніпровського державного технічного університету заборонено.

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» заочної форми навчання/ Укл. Будько О.В. Кам'янське: ДДТУ, 2022. 17 стор.

Укладач: докт. екон. наук, проф. О.В. Будько

Відповідальний за випуск: докт. екон. наук,
проф. О.В. Будько

Рецензент: докт. екон. наук, проф. П.І. Коренюк

Затверджено на засіданні кафедри фінансів та обліку (Протокол № 9 від «29» серпня 2022 р.)

Коротка анотація видання. Методичні вказівки передбачають надання методичної допомоги здобувачам заочної форми навчання при самостійному засвоєнні дисципліни «Соціальна відповідальність», містять програмні питання до теоретичної частини курсу та практичне завдання до виконання контрольної роботи

ЗМІСТ

1 Загальні положення	4
2 Теоретичні питання контрольної роботи	5
3 Практичне завдання контрольної роботи	7
4. Питання до екзамену	8
Література	14

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно з навчальним планом підготовки здобувачів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» передбачається вивчення вибіркової дисципліни «Соціальна відповідальність». Методичні вказівки призначені для здобувачів заочної форми навчання. Засвоєння дисципліни для цієї форми навчання фіксується шляхом виконання комплексної контрольної роботи та складання екзамену.

Виконання контрольної роботи передбачає підготовку двох програмних теоретичних питань та практичної частини, що складається з комплексного завдання. **Варіанти завдань сформовані згідно журнального списку групи.**

Зміст теоретичної частини дисципліни наведено в розділі 2 методичних вказівок. При виконанні теоретичної частини контрольної роботи слід користуватися базовою літературою, що рекомендується або іншою спеціальною літературою.

При виконанні теоретичної частини необхідно вказати номер та назву контрольного теоретичного питання. Відповіді на теоретичне питання не повинні бути більше, ніж 6-8 сторінок кожна.

Зміст практичного завдання за варіантами наведено в розділі 3 методичних вказівок. Здобувач обов'язково вказує номер варіанту. Зміст завдань та вихідні дані до них необхідно переписати з метою полегшення виконання практичної частини. Перш ніж розпочати вирішення завдань, слід звернутися до теоретичних положень, що висвітлюють певні питання курсу.

Контрольна робота виконується комп'ютерним способом на листах формату А-4. На сторінках повинні бути береги для зауважень викладача. Якщо робота виконується в комп'ютерному варіанті, то текстова частина повинна також мати вільне місце для приміток.

Оформлення контрольних робіт повинно виконуватись охайно. Наприкінці роботи наводиться перелік використаної літератури, підпис здобувача та дата виконання роботи.

Контрольні роботи після їх виконання у встановлені строки (не менш, ніж за 2 тижні до початку сесії) надходять на кафедру, де завідувач лабораторії реєструє і надає викладачу для перевірки.

2 ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Теоретичні питання здобувач обирає за номером в списку журналу групи.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1,16	2,17	3,18	4,19	5,20	6,21	7,22	8,23	9,24	10,25
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11,26	12,27	13,28	14,29	15,30	1,10	2,11	3,12	4,13	5,14

Теоретичні питання

1. Сутність категорії «соціальна відповідальність».
2. Суб'єкти, об'єкти та компоненти соціальної відповідальності.
3. Зміст концепції сталого розвитку.
4. Реалізація концепції сталого розвитку на засадах соціальної відповідальності.
5. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.
6. Поняття, ознаки і соціальна відповідальність громадського суспільства.
7. Соціальна роль держави у сучасній економіці.
8. Принципи, інструменти та напрями державної політики в процесі формування простору взаємодії людини, держави, бізнесу і суспільства.
9. Соціальна відповідальність корпорації як бізнес-стратегія: еволюція концепції, поняття, моделі.
10. Система управління корпоративною соціальною відповідальністю.
11. Політика управління корпоративною соціальною відповідальністю та внутрішній контроль за її реалізацією.
12. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю в Україні.

13. Принципи і практика партнерства між роботодавцями та працівниками.

14. Права працівників на робочому місці.

15. Необхідність і міра державного регулювання трудових відносин.

16. Стан довкілля як глобальна проблема.

17. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності.

18. Законодавство України про охорону довкілля.

19. Поняття, суб'єкти та форми соціального партнерства.

20. Зв'язок соціального партнерства і соціальної відповідальності.

21. Напрями розвитку та підвищення ефективності соціального партнерства в Україні.

22. Зміст, способи і об'єкти моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.

23. Параметри моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.

24. Соціальна звітність як інформаційна база моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.

25. Значення та зміст оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємства.

26. Методики оцінювання соціальної відповідальності.

27. Ключові показники оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

28. Еволюція і складові розвитку соціальної відповідальності в Україні.

29. Концепція національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

30. Очікувані результати реалізації Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

3 ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Практичне завдання контрольної роботи виконується на підставі даних нефінансового звіту компанії (обирається здобувачем самостійно)

1. Провести аналіз моделі управління соціальною відповідальністю організації:

- іміджу організації, її ділової репутації, чинників, що їх сформували;
- формальних та неформальних етичних норм організації;
- відповідності внутрішньої документації організації до вимог міжнародних стандартів в сфері соціальної відповідальності;
- стану взаємодії компанії із зовнішніми стейкхолдерами;
- очікувань зацікавлених сторін з позицій концепції соціальної відповідальності;
- екологічної відповідальності.

2. Провести аналіз взаємодії організації як роботодавця з персоналом:

- іміджу організації як роботодавця, соціальної відповідальності організації в сфері кадрової політики;
- компенсаційної політики в організації у контексті дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності;
- корпоративної культури;
- якості трудового життя;
- регулювання відносин у сфері праці на засадах соціального партнерства та соціально відповідальної поведінки;
- колективного договору щодо дотримання принципів соціальної відповідальності.

3. Виявити недоліки та розробити рекомендації щодо удосконалення взаємодії організації як роботодавця з персоналом та моделі соціальної відповідальності.

Питання до екзамену:

1. Сутність і значення соціальної відповідальності.
2. Форми вияву соціальної відповідальності на різних рівнях.
3. Види та моделі соціальної відповідальності.
4. Ступені розвитку соціальної відповідальності. Приклади.
5. Соціальна відповідальність як необхідний засіб збалансування людського, економічного, соціального та екологічного розвитку постіндустріального суспільства.
6. Сутність поняття «консолідована соціальна відповідальність».
7. Основні елементи соціальної відповідальності людини. Як вони виявляються зокрема у вашому житті?
8. Основні завдання діяльності громадських організацій. Хто і для чого їх створює в Україні?
9. Приклади соціально відповідальної діяльності громадських організацій.
10. Ознаки соціальної держави.
11. Сутність «корпоративної соціальної відповідальності». Її значення для розвитку підприємства і суспільства загалом.
12. Основні напрями корпоративної соціальної відповідальності.
13. Сутність вищого орієнтиру соціальної відповідальності бізнесу.
14. Міжнародна практика інституціонального забезпечення соціальної відповідальності.
15. Головні сучасні проблеми та перспективи розвитку інституціонального забезпечення соціальної відповідальності в Україні.
16. Сутність інструментів імплементації КСВ (корпоративної соціальної відповідальності) у систему управління організацією.
17. Організаційна структура управління КСВ міжнародних компаній.
18. Організаційна структура управління КСВ провідних українських організацій.

19. Сутність кваліфікації та вимоги до рівнів і ступенів вищої освіти менеджера з КСВ.

20. Складові компетентності менеджера з КСВ. У чому полягають його корпоративні (стратегічні та соціально-особистісні) та професійні (функціональні і рольові) компетенції?

21. Призначення та сфера застосування міжнародних стандартів в процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організації.

22. Сутність комплексної моделі управління соціальною відповідальністю організації.

23. Моделі управління КСВ провідних міжнародних та українських компаній.

24. Алгоритм формування та реалізації корпоративної та бізнес-стратегії в контексті КСВ.

25. Приклади практики зростання репутаційної привабливості соціально відповідальних організацій.

26. Правила соціально відповідальної поведінки у процесі професійного добору персоналу.

27. Технологія оцінювання кандидатів на вакантну посаду.

28. Процедура наймання працівників на роботу.

29. Процедура уведення в посаду та адаптації новоприйнятих працівників.

30. Технологію планування та організації навчання персоналу на засадах соціальної відповідальності.

31. Правила соціально відповідальної поведінки підприємства у сфері розроблення та реалізації програм кар'єрного зростання.

32. Процедура звільнення працівників з роботи.

33. Етичні принципи, яких потрібно дотримуватися під час звільнення працівників.

34. Способи підтримання контактів з колишніми працівниками.

35. Сутність програми підтримання контактів з колишніми працівниками.

36. Сутність, основні складові кадрової безпеки та її взаємозв'язок із соціальною відповідальністю.

37. Основні складові соціальної відповідальності підприємства у сфері охорони праці та промислової безпеки.

38. Сутність соціальної відповідальності підприємства у сфері інтелектуальної та інформаційної безпеки.

39. Основні аспекти соціальної відповідальності працівника в системі кадрової безпеки.

40. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності та нормативно-правові акти у сфері кадрової безпеки.

41. Сутність, функції та складові корпоративної культури.

42. Значення цінностей та інших елементів організаційної культури у формуванні соціальної відповідальності працівників та керівників.

43. Інструменти та механізми впливу корпоративної культури на корпоративну соціальну відповідальність.

44. Сутність корпоративної культури соціально відповідальної організації.

45. Сутність корпоративного кодексу та його значення у формуванні цінностей соціальної відповідальності.

46. Інструменти та етапи імплементації соціальної відповідальності у корпоративну культуру та практику менеджменту підприємств.

47. Взаємозв'язок елементів корпоративної культури з досягненням цілей і завдань збалансованого розвитку компанії.

48. Напрями та принципи управлінського впливу на процеси формування, збереження та розвитку культури організації.

49. Роль соціальної відповідальності в процесі формування корпоративної культури, вимоги КСВ до розвитку корпоративної культури.

50. Сутність і значення лояльності персоналу як передумови та результату соціально відповідальної поведінки економічних суб'єктів.

51. Підходи до класифікації видів лояльності персоналу.

52. Теоретичні основи та інструменти практичного використання теорії заінтересованих сторін.

53. Характеристика зовнішнього середовища КСВ, інтереси та очікування зовнішніх заінтересованих сторін на засадах КСВ, ризики, викликані їхньою поведінкою.

54. Інструменти соціально відповідальної взаємодії зі споживачами.

55. Сутність, роль та основи технології соціально відповідального маркетингу.

56. Основні напрями реалізації добросовісної ділової практики.

57. Сутність і напрями соціально відповідального примноження нематеріальних активів.

58. Напрями та інструменти соціально відповідальної взаємодії організації з громадами.

59. Сутність, роль і основи технології здійснення благодійної діяльності компанії.

60. Сутність, значення, завдання, форми та алгоритм моніторингу корпоративної соціальної відповідальності;

61. Технології проведення та інструменти діагностики соціально відповідальної діяльності організацій.

62. Зміст, структура, нормативно-правова база складання соціальної звітності.

63. Сфера застосування та аудиторські процедури соціального аудиту.

64. Процедура підготовки соціального звіту організації.

65. Інтереси стейкхолдерів щодо соціальної звітності організації.

66. Сутність і основи формування інформаційної політики у сфері КСВ.

67. Основні цільові (контактні) групи соціальної відповідальності.

68. Необхідне інформаційне забезпечення КСВ.

69. Основні комунікаційні технології КСВ;

70. Сутність і значення соціально відповідальної поведінки партнерів у сфері зайнятості.

71. Головні напрями соціально відповідальної поведінки суб'єктів на ринку праці.

72. Цільові орієнтири, основні інтереси соціальних партнерів та очікувані результати їхньої соціально відповідальної діяльності.

73. Відмінності між моделями взаємодії соціальних партнерів у сфері зайнятості.

74. Особливості нормативно-правового регулювання діяльності соціальних партнерів на ринку праці (преференції, санкції, штрафи тощо).

75. Механізми (інструментарій, важелі) координації соціальної відповідальності.

76. Різні підходи до оцінювання соціальної відповідальності роботодавця.

77. Сутність і значення екологічної відповідальності.

78. Функції та рівні екологічної відповідальності.

79. Типи, види, форми екологічної поведінки.

80. Принципи побудови системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних екологічних стандартів.

81. Стандарти екологічного аудиту.

82. Правила екологічно відповідального життя.

83. Сутність і особливості ефективності у сфері соціальної відповідальності.

84. Алгоритм процесу оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

85. Досвід України щодо питання вимірювання та оцінки національного та регіонального рівнів розвитку КСВ.

86. Показники, за якими визначають бізнес-ефект зовнішніх та внутрішніх соціальних програм організації.

87. Критерії, показники (індикатори) ефективності соціальної відповідальності організації в економічній, екологічній та соціальній сферах.

88. Сутність ризику у сфері КСВ та причини його виникнення.

89. Алгоритм виявлення та оцінки ризиків у сфері КСВ.

90. Основні підходи до виявлення та оцінки ризиків у сфері КСВ та алгоритм процесу управління ризиками.

91. Типові критерії та показники (індикатори) оцінки розвитку соціальної відповідальності організації для складання рейтингів у міжнародній практиці.

92. Специфічні умови формування й розвитку системи соціальної відповідальності в Україні.

93. Основні напрями діяльності держави в питаннях заохочення соціальної відповідальності.

94. Пріоритети діяльності профспілкових та громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності.

95. Взаємозв'язок між поширенням цінностей соціальної відповідальності і європейським вектором розвитку України.

ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Балусева О.В., Боднарчук О.В. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Київ; Маріуполь: ДонДУУ, 2017. 283 с
2. Гусева О.Ю. Соціальна відповідальність бізнесу: *навч. посіб.* Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. Звонар В.П. Соціальна відповідальність як соціоекономічний феномен: теорія та українські реалії : монографія. Київ: Сочінський М. М., 2018. 287 с.
4. Колот А. М. Соціальна відповідальність: навч. посіб. /А. М. Колот, О. А. Грیشнова та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. К. : КНЕУ, 2015. 552 с.
5. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Рівне: НУВГП. 2016. 222 с.
6. Пушкар М. С., Голінач Л.І. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія і практика : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2018. 214 с.
7. Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., А.В. Бурковська А.В. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Миколаїв : МНАУ, 2021. 216 с.
8. Соціальна відповідальність: підручник / Тарасевич В.М. та ін., за наук. ред. В. М. Тарасевича, канд. екон. наук О. В. Золотарьової. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 204 с.
9. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навч. посіб. /О.Є. Кузьмін та ін. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.

Допоміжна література

10. Бондар О. І., Галушкіна Т.П., Унгурян П.Я. «Зелена» економіка як підґрунтя екологізації місцевого розвитку: монографія. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 237 с.

11. Колот А. М. Гідна праця: імперативи, українські реалії, механізми забезпечення: монографія / А.М. Колот, В.М. Данюк, О.О. Герасименко та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф., А.М. Колота. К.: КНЕУ, 2017. 500с.
12. Король С.Я. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія та методологія обліку: монографія. Київ : КНТЕУ, 2016. 415 с.
13. Соціальна відповідальність: навч. посіб. / Тернопіл. нац. екон. ун-т ; упоряд. і ред. Т. Л. Надвинична. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 139 с.
14. Глобальний Договір ООН про корпоративну соціальну відповідальність. URL: <http://www.unglobalcompact.org/Languages/russian.html>
15. Декларація про права на розвиток. URL: <http://www.un.org/russian/document/gadocs/convres/r41-128.pdf>.
16. Account Ability The Institute of Social and Ethical Accountability URL: <http://www.accountability21.net>.
17. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR). URL: <http://www.nottingham.ac.uk/business/ICCSR>.
18. Бізнес та «зелена» модернізація економіки: можливості та бар'єри URL: <http://www.csr-ukraine.org/library/>
19. Індекс прозорості сайтів українських компаній 2020 URL: <http://www.csr-ukraine.org/article/transparency-index-2020-2/>

12.3 Інформаційні ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. <https://www.me.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економіки України
4. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України
5. <http://www.apu.com.ua> – офіційний сайт Аудиторської палати України

6. <https://tax.gov.ua/> – офіційний сайт Державної податкової служби України
7. <http://www.pfu.ua> – офіційний сайт Пенсійного фонду України
8. <https://dasu.gov.ua> – офіційний сайт Державної аудиторської служби України
9. <https://ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби статистики
10. <http://www.dmsu.customs.gov.ua> – офіційний сайт Державної митної служби України
11. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України
12. <http://www.ukr.buhgalter.com.ua> - спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів,
13. <http://www.mon.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
14. <http://www.nau.ua> - інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»
15. <http://www.balance.ua> - електронна версія газети «Баланс»
16. <http://www.vobu.com.ua> – електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік»
17. <http://www.uasaa.org> – офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів
18. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» заочної форми навчання

Укладач: д.е.н., проф. Будько Оксана Володимирівна

Підписано до друку ____ 2022 р.
Формат A5 Обсяг 0,50 др. арк.
Тираж ____ прим. Замовлення № ____

51918, м. Кам'янське, вул. Дніпробудівська, 2